

УНУМЛИ МЕХНАТ—ТАҚЧИЛЛИК ДАВОСИ

МАРҲАМАТДА ЯНГИ ШИРКАТ

Марҳамат районидagi Умрзоқ Қорабоев номида жамоа хўжалигида 11 минг аҳоли истиқомат қилади. Қорақўрғон қишлоғи хотин-қизлари дала ишларидан бўш пайтларини бекор ўтказмайдиган бўлибди: Норбой Норбўтаев ташаббуси билан «Мустарий» ширкати ташкил этилди. Бу ерда жун рўмон, пайпоқ, шарф ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Тайёрланган маҳсулотлар шипиқ ва харидор-гирлиги билан ажралиб туради.

Биз яқинда хўжалик касба уюшма кўмитаси раиси Жўраҳон Рустамов билан янги ширкат жамоаси ҳузурини бўлибди. Дала шипиқни хоналаридан жойлаштирилган дастоҳлар бир текисда гувилайди, чаққон ва эгил қўллар тиним бисмайди. Кўзойнақ таққан, истараси несиқ аёл ҳамкасбларига дала-бадам йўл-йўриқ ва мас-лаҳатлар беради, уларнинг ишнинг диққат билан кузатарди.

— Тўқувчилар устози Раиса Раҳмонова, — дея унга бизга таништирди Жўраҳон ака. — Бир неча йил муқаддам Хаксия Мухтор жумҳуриятнинг Абакан шаҳридан келиб бўлиб тушган. У қишлоғимизда кўпчиликка рўмон тўқишни ўргатди. Мана энди, Раиса онанинг шарофати билан бу насб оммилашмоқда. 1990 йилда у турмуш ўртоғи Норбой Норбўтаев билан янги ширкат очиб, 50 дан зиёд қиз-жувонларни ишга жалб этишди.

Бу айти мудоа! Халқ истемамол молларига талаб охиб бораётган бир пайтда ҳар қандай имкониятдан фойдаланиш муҳимдир. Са-

лом-алиқдан сўнг Н. Норбўтаевни суҳбатга тортдик. — Рўмонлар асосан зотдор ангор эчкилари жунидан тўқилади, — дея изоҳ берди у. — Биз хом ашёни ўш вилояти қишлоқларида яшовчи аҳолидан сотиб оламиз. Килограмми 120—150 сўм. Тўғри, бу анча қиммат. Лекин ҳозирча бошқа илож йўқ. Ҳар килограмм жундан 7—8 та сифатли рўмон тўқиш мумкин.

— Моддий манфаатдорлик қандай бўлаяпти?

— Чакки эмас. Тўқувчиларнинг маоши ўртача 450—500 сўмни ташкил қилаётир.

— Тайёр маҳсулотларга талабгор кўп бўлса керак?

— Бизнинг асосий харидорларимиз ўш вилоятининг Фрунзе райони матлубот жамияти, Ленин номида жамоа хўжалиги ҳамда район тайёрлов идорасидир. Ҳар ой ўрта ҳисобда 800—900 та рўмон тўқилиб, юксак даражада харидорларга етказиб беришмоқда. Пайпоқ, шарф каби маҳсулотларимиз ҳам дўкон пештахталарида турган қолётгани йўқ. Эришляйган ютукларда йигирувчи-тўқувчиларимиздан Ш. Абдурахмонова, Х. Шомирзаева, Ж. Усмонова, М. Мама-розинова, йигирувчи-таровчи М. Умаров ва бошқаларнинг хизмати катта. Келажакда ширкатни янада кенгайтириш, замонавий ускуна ва дастоҳлар сотиб олишни кўзда тутаямиз. Ана шунда ижтимоий меҳнат билан банд бўлмаган кўпчилик қишлоқ аёлларини ишга жалб этиш имкони туғилади.

М. БОЛТАБОВЕВ,
С. ҲАЙДАРОВ.

ОВОРАГАРЧИЛИККА ҚОВ

Қўмқўрғонда пахта тозалаш заводи барпо этилмоқда. У фойдаланишга топширилгач, етиштирилган ҳосилни қўшни райондаги қайта ишлаш корхонасига ташинишга ҳолат қолмайди. Бу бозор иқтисодиёти шароитида катта наф келтириши шубҳасиз.

Янги саноат корхонаси қурилишини «Агропромстрой»нинг Жарқўрғон бошқармасига қарашли хўжаликлар 270-кўча колонна бўвдорлари амалда ошираяптилар. Заводида тиклаш ва ускуналар учун 7 миллион 458 минг сўмлик иш бажарилиши лозим. Ҳозиргача ана шу маблағнинг 607 минг сўми ўзлаштирилди.

Б. КЕНЖАБОВЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ. Норин район аҳолисини ичимлик сув, шунингдек экинзорларни обон ҳаёт билан таъминлашда узалишлар содир бўлиб туради. Сув таъминотидаги ана шу номувофиқлиқни бартараф қилиш мақсадида «Узсельхозснабремонт»нинг шу ноҳияда жойлашган корхонасида, чуқур ер ос-

ти чуқур суварини юқорига ҳайдайди-ган масоаларни соловчи цех ишга туширилди.

СУРАТДА: насос агрегатлари сола-надиган янги цехнинг чингитари Омонбой Содиқов.

А. КОВТУН олган сурат.
(ЎзТАГ).

Ер ҳайдасанг, куз ҳайда

Челак районидagi Охунбобоев номида давлат хўжалигида ҳосилдан бўшаган майдонлар меъёрида ўғит-ланиб, пешма-пеш шудгор қилина-пти. 8 та ўғит сепиш механизми,

30 та ҳайдов трактори унумли иш-латилмоқда.

СУРАТДА: ўғитлаш ва шудгор-лаш пайти.

К. ТУРСУНОВ олган сурат.

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН

— Шу йил баҳоридан бошлаб мустақил ҳолда иш юритаемиз, — дейди корхона директори Шоймурод Маҳмадзаров. — Жамоа-ишлага 60 киши меҳнат қилади. Турли марказдаги 45 та юк ташиниш техникаси во-ситаларига эгаемиз. Ишчи йўлга қўйиш учун давлатдан 50 минг сўм қара олгандик. Ҳадемай қарзни узаемиз. Ҳисоб-китоблар шунинг кўрсата-пти. Бозор иқтисодиёти шароитида инженер-техник ходимларни, ҳайдовчи ва чи-лангар усталарни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашни диқ-қат марказида тутаямиз. Ҳар бир кишига 155 сўмдан қоплаш пули бериб борила-моқда. Ҳайдовчилар ишлаб топишган ҳар юз сўм маблаг учун 55 сўмдан қўшимча ҳақ олади.

— Қандай муаммолар бор?

— Корхонани кенгайти-риш ҳамда хизмат турларни кўпайтириш учун ҳали кўп иш қилишга тўғри ке-лади. Аҳолига транс-порт хизмати кўрсатишни ахшиллаш учун замонавий автобуслар керак. Энг катта муаммо, шунинг, корхонами-зининг ўз маъмурий биноси йўқ. Район ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси баланси-да турамиз. Қурилиш иш-ларини бошлаш учун маблаг етишмайди. Эндиликда ма-даний-маиший эҳтиёжларга сарфланган пулни фақат ишлаб топиш мумкин. Буни яхши тушунамиз, албатта.

Корхона раҳбари ҳақ, Қарс икки қўлдан, деган гап бор. Қурилиш миқёс-ларини тезлаштириш, турли марказдаги автобуслар сотиб олиш учун аввало жой ва пул масаласи ҳал этилиши лозим.

Т. ТУРСУНОВ.

Марҳамат районидagi Тўхтасин Мирзаев номида хўжалигида Шарқ қанлоқлариди пехи очилди. У иш бошлаган дастлабки кулардаёқ ўз истеъмолчи-ларига 10 хил маҳсулотни тақдир этди. Цехин халқ пазандалари — Шарқ таом-ларининг билимдонлари таш-кил этишди.

Цехнинг оз қишлоқ жа-моаси юртдошларининг қан-қат дастлабки, қат-қат сомса, тўйлар ва бошқа ма-росимлар учун турли-туман миллий маҳсулотлар тайёр-лаб бериш юзасидан янча тартибдаги буюртмаларни ҳам бажаради. Илгари хў-жалик аҳолисини бундай маҳ-сулотларни ишлаб Марҳамат шаҳрига, ҳатто вилоят мар-казига бориб келишларига тўғри келарди.

Задаре районидagi На-вой номида жамоа хўжали-гида гилам тўқиш цехи таш-кил этилди. Унинг учун жа-моа хўжалиги устакхонасида дастоҳлар тайёрлашди, бу дастоҳларни дала шипиқни-га ўрнатишди. Эндиликда 20 нафар қиз иш билан таъ-минланди. Дастлабки маҳсу-лот ҳам ишлаб чиқарилиди— жамоа хўжалиги ўз музейи учун икита гилам сотиб олди, яна тўртта гиламни шу ерлик кишилар харид қилдилар.

— Цехни ташкил этишдан мақсад ишчиларни иш би-лан таъминлаш, ҳозирги қи-йин шароитда одамларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишдан иборат эди, — дейди Навой номида жамоа хўжалигининг раиси Б. Ка-римов.

Жамоа хўжалигида халқ хўжалигининг янада ри-вожлантирилди. Чунки, жамоа хўжалиги аъзолари

ДЕХҚОНЧИЛИК-САНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

нинг уйларига хонатлас, шолча, шарф тўқийдиган дастоҳлар пайдо бўлди. Хў-жалик уларни хом ашё би-лан таъминлайди.

Чуст районидagi «Ўз-бекистон» жамоа хўжали-гининг меҳнаткашлари ўз хў-жаликлари ва район мар-кази дўконларига эндиликта ту-тилган балиқлардан юбор-диқлар. Ярим тоннадан кў-проқ келадиган зоғараба-лиқлар балиқчилик хўжали-ги ҳавзаларида етиштири-лган.

Хўжаликда йил бошида янги тармоқни барпо этишга қарор қилинган эди. Чунки ҳозир ҳамма нарсани нўхот-та қайчи бўлиб турган пайтда балиқ қиммати баҳо озиқ-ов-қат маҳсулоти бўлибгина қолмай, айтин вақтда бар-рор даромад манбаи ҳамдир. Шундай қилиб узоқ ўйлаб ўтирмадилар, балиқчилик хў-жалигига Сирдарёнинг қайир ерларидан икки гек-тар майдон ажратилди. Бо-зорбой Абдуллаев бу ер-ларини ўзлаштиришга ки-ришди. Янги ишнинг нозик жиҳатларини ўрганиди, Анди-жон давлат балиқчилик хў-жалиги мутахассислари ҳу-зурида бўлди. Ўша ердан 12 мингта зоғарабалиқ чавақ-ларини олиб келди ва бутун мавсум давомида ёрдамчи-лари билан бирга уларни парваришладди.

Қарасики, балиқ ови ҳам бошланди. Ноябрь ойи-даёқ район меҳнаткашлари дастурхонига яна икки тон-на балиқ етказиб берилди. Иқтисодиётларнинг ҳисоб-ки-тобларига қараганда, балиқ сотишдан олинган даромад жамоа хўжалигида янги тармоқни ташкил этиш учун сарфланган барча харажат-ларини қоплайди.

Учқулдуқ шаҳар дўконла-рида майда тағна тақчилли-гини йўқотиш усулини ўй-лаб топдилар. Аввалги банка мурожаат этишди, лекин илож йўқ бўлди, ша-ҳарда ҳали ҳам қайтим учун тангалар етишмасди. Ана шунда арақ билан эркин савдо қиладиган дў-кон очилди. Бу дўкон фақат оқ ва қақа тангаларга арақ сотарди. Қисқа муддат ичи-да жуда кўп спиртли ичим-ликлар сотишди ва бир дунё тангага эга бўлишди.

Бу янгиликнинг ўзига хос қийинчиликлари ҳам бор: сотувчилар жуда кўп танга-ларни вақт сарфлаб санаш-ларига тўғри келмоқда. Бу-нинг устига яқин орада тан-галар тақчиллиги янада кў-чайиши мумкин: кўпчилик шаҳарликлар эндиликда тан-га йиғишга киришдилар.

Муборак газни қайта иш-лаш заводида рационали-зорлар ва иxtiroчиларнинг топқирликлари туфайли электр ва иссиқлик энергия-сини анча тежаб қолмоқда.

Уларнинг ишланмалари энергия сарфини камайти-риш имконини берди. Буғ сарфини камайтиришга му-ваффақ бўлиди. Таркибида олтингурут кўп бўлган газ-ларни тозалаш жараёни та-комиллаштирилди. Натижа-да блокларнинг самарадор-лиги ортди. Корхона нова-торлари тақдир этган иxti-ролар натижасида 8 милли-он сўмликдан кўпроқ иxti-содий самара олинди.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОРЛИК УФҚЛАРИ

АНДИЖОН. Андижон вилояти меҳнаткашлари Ўз-бекистоннинг Россия, Украина, Беларусь, мамлакат бош-қа мустақил жумҳуриятлари билан ҳамкорлиги тўғри-сидаги ҳужжатларнинг имзоланишини мамнуният билан кўтиб олдилар.

ЎзТАГ мухбири Хўжабод районидagi «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг раиси Авазбек Адхамов билан суҳ-батлашди. У бундай дейди:

— 1992 йилда РСФСР билан Ўзбекистон Жумҳу-рияти ўртасида савдо-иқти-содий ҳамкорлик қондалари тўғрисидаги Битим, шунинг-дек республикамиз ва Рос-сия Федерациясини расмий делегациялари ўртасидаги музокараларнинг якунлари-га доир баёнот кўпчилигини-ни ташвишлантириб келаёт-ган долзарб саволларга ижо-бий жавоб берди.

Мазкур ҳужжатлар мус-тақил жумҳуриятларнинг бундай амалий ҳамкорлиги ўзаро манфаатли эканидан далолат беради. Бунга ми-соллар кўп: ўтган мавсу-мда мана ва саванот маҳсу-лотлари пишиб етилган бў-лганда хўжалигимиз жамоа-си РСФСРдаги кўпгина ми-тақаларнинг меҳнат жамоа-корлиги қила бошлади. Биз уларга янги узилган мева-лар ва саванот маҳсулотла-ри, консервалangan маҳсу-лотларни сотдик. Баъзида ўз молларимизни бинокорлик материаллари, ёғоч-тахтага ҳам алмаштирдик. Чунки, ўтган йилнинг иккинчи яр-мидан ҳамда шу йилнинг бошидан биз 70 вагон, ёки 3850 куб метрдан кўпроқ ёғоч-тахта, қариб 500 тонна цемент, 140 тонна тунука, 2300 дона шифер олдик. Би-нокорлик материаллари биз-га жуда зарур бўлган бир вақтда етиб келди. Чунки шу вақтда колхозимизнинг икки мингдан ортиқ оиласи-га уй-йойи қуриш учун ер ажратиб берилганди.

Бошқа томондан, бинокор-лик материалларининг бор-лиги жамоа хўжалигидаги бешта қишлоқда ёғочга иш-

лов бериш цехлари қуриш имконини берди. Ўзимиз-нинг тахта тиладиган корхо-намизни ҳам очдик. Бу ерда эллика яқин киши ишга жойлашди. Илгари бекор юрган бу кишилар қишлоқ аҳолининг эшик, дераза ром-лари, уй-йойлар учун тўсин, синчлар, бостирмалар учун бераётган буюртмаларини бажаришмоқда.

РСФСР, Украина, Бела-рус раҳбарияти билан им-золанган ҳужжатлар турму-шимизни изга солиб юбори-шига ишончим комил. Айтин вақтда бу ҳужжатлар рус тилида сузлашадиган юрт-дошларимизни ҳам тинчлан-тирди. Улар кейинги вақтда энди қандай яшаймиз, дея, боз қотиришадиган эди. Мамлакатнинг бошқа ми-тақаларига кўчиб кетиш ке-ракми ёки Ўзбекистонда қо-лиш керакми, деган савол кўндаланг турарди. Чунки районимизда, айтиқса, Янау-бий Оламушук ҳамда «Анди-жон» нефть саноати посёлка-ларида, Киров номида деҳ-қончилик-саноат комбинати-да, Хўжабод шаҳрининг ўзига жуда кўп рус, украин, беларус, бошқа миллат ва-килларининг қўллаб оила-ри истиқомат қилади. Ниҳоят, ҳаммамизни ташвишлан-тиратган муаммога хотима берилмайдиган бўлди. Энди республикамизда халқ хўжа-лиги, соғлиқни сақлаш, халқ таълими, маданият ҳамда хизмат кўрсатиш соҳаси-нинг кўпгина тажрибали му-тахассисларини дўқотмайди.

В. М. ГУБИНА — Бухоро Ҳозир катта сёбат масалалари ташвиш-лантирмайдиган кишини топиш қийин. Биринчи навбат-да, бу мамлакатимизнинг бошқа минтақалари билан минг-лаб риштлар орқали болганан завод ва фабрикаларнинг раҳбарларига тегишлидир. Бухоро корхоналарининг раҳ-барлари Ўзбекистон билан Россия, Украина, Беларусь, бошқа мустақил жумҳуриятлар ўртасида шартномалар имзоланганидан сўнг республикамиз истиқболни қандай тасаввур қилмоқдасиз деган саволга шундай жавоб қай-тардилар.

В. М. ГУБИНА — Бухоро номи комбинатининг ди-ректори: — Шартномаларнинг им-золаниши, шунинг бош-ланиши холос. Ҳужжатлар-нинг ҳар бир банди рўёбога чинилиш учун қатъий ҳаракат қилиш зарур. Иккала томон ҳамкорликка интиломчи ло-зим. Битта мисол келтири-ман: шу йилнинг август ойи охирида шаҳримизда охи-етиммаслиги тўғрисида шов-шув кўтарилди. Одамлар ҳар кунини бир неча буюхана-нон сотиб олиб, уни қоти-ришга киришди. Ана шу шов-шув Россия, Украина, Беларусь билан шартнома-лар имзоланганча давом этди. Ниҳоят одамлар қиш-да оч қолмаслигини ту-шуниб етишди. Чунки, жумҳурият раҳбарлари жу-да олий даражада ўзаро манфаатли ҳамкорлик тўғ-рисида келишиб олишганди.

Н. Қ. ҚИЛИЧЕВ — Бу-хоро ёғоч-экстракция заводи-нинг директори: — Мен ҳеч қачон ишон-чимини йўқотган эмасман. Россия ва Украина билан ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланганидан кейин янада яхшироқ, тў-қисроқ яшаймиз, деб ўйла-ман. Лекин еришляйган би-тимлар амалда оширилиши-ни доимо назорат қилиб ту-ришни ҳам эсдан чиқармас-лик керак.

Д. М. НОРОВ — Бухоро уйсоллик комбинатининг ди-ректори: — Мен ҳеч қачон ишон-чимини йўқотган эмасман. Россия ва Украина билан ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланганидан кейин янада яхшироқ, тў-қисроқ яшаймиз, деб ўйла-ман. Лекин еришляйган би-тимлар амалда оширилиши-ни доимо назорат қилиб ту-ришни ҳам эсдан чиқармас-лик керак.

УН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ
САККИЗИНЧИ СЕССИЯСИНING ОЧИЛИШИ
ТЎҒРИСИДА

Ўн иккинчи чакриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг саккизинчи сессияси 1991 йил 18 ноябрь кунини соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Кенга-шининг мажлислар залида очилди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ
ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари 17 ноябрь кунини эрталаб соат 9 дан 19 гача Ўзбекистон Респу-бликаси Олий Кенгаши мажлислар залининг фойесида рўй-хатта олинди.

(ЎзТАГ).

Бозор шароитида хўжалик иқтисодиёти

ДЕҲҚОН ЭРКИ

Гирни ва сертармоқ «Нарпай» давлат хўжалиги пахтазорлари, полиз ва сабзавот майдонлари, галлазор, яйлавлари, бог-роғлари Самарқанд вилояти чегараларидан бошланиб, Навоий шаҳри остоначаларига қарай таялади. Гирни чорвачилик комплекси, пахта тозалаш заводида турли миллат вакиллари сидиқдидан меҳнат қилишапти. Бу ердаги қўлаб маданий-маиший марказлар кишиларга намунали хизмат кўрсатапти. Суронбой Умаров номли маданият ва истироҳат боғи ҳам катта кичикнинг бўш пайтларида кўнгилли хордиқ чинарадан севишли масканига айланган. «Нарпай»нинг эл оғзига тушишига етмишчи йилларда директор бўлган С. Умаровнинг хизмати катта эди. Уша пайтда у жумҳурияда биринчилардан бўлиб пахтачиликнинг комплекс механизациялашга жиддий эътибор берди. Шу сабаб, ҳар йили ўрта ҳисобда 20 минг тонна арзон ва сифатли хом ашё етиштирилди. Хосил техника ёрдамида жуда қисқа муддатда йиғиштирилди. Ишчиларнинг чўнтаги пул кўрди, турмуши яхшиланди.

Суронбой Умаровдан кейин «Нарпай»да бир неча раҳбар алмашди. Улар ҳам юксалиш йўлида анча-мунча ҳаракат қилишди. Аммо пахта якжаноқчилиги, бошқарувида маъмурий-бўй-руқбозлик услуби бу ерда ҳам ўз асоратини қолдирди. Одамларнинг меҳнатдан қўнғил совий бошлади. Иқтисодий аҳвол ёмонлашди. Шуҳрат сўна бошлади. Лекин бу узоққа қўйилмади. Сўнгги йилларда амалга оширилмаган ишлар тез-тез тилга олинмоқда. Хўжаликнинг капитал

жамғармаси 1974 йилдаги 942 минг ўрнига ҳозирги кунда 3 миллион 300 минг сўмга етди. Жорий йил якунида эса бу рақам янада салмоқли бўлиши кутилмоқда.

Меҳнат ютуқларининг асосий омилларидан бири онла пудратидир.

— 1988 йилда умумий пахта майдонининг тенг ярмини оилаларга бир йил муддатга ижарага бердик, — дейди, — бўлим бошқарувчиси Ризо Солиев. — Дастлаб янги усул афзаллигига ишонганлар ҳам, шубҳа билан қаровчилар ҳам бўлди. Лекин пудратчиларнинг меҳнат кўрсаткичлари ва қилган даромадлари барча гуноҳларга барҳам берди. 10 гектар майдонда деҳқончилик қилган Абдужаббор Абдумуродовнинг оилавий эвоси ўн ой мобайнида 360 сўмдан иш ҳақи олди. Йил охирида 13 минг сўм, Маърифат Бозоровга эса 5 гектар ерда дур етиштириб, йил бўйи олгандан ташқари 7000 сўм даромад қилди. Утган йили ҳар гектар майдондан 30 центнердан хирмон кўтаришди. Соф фойда 1,5 миллион сўмни ташкил этди. Унинг 415 минг сўми пудратчиларга муқофот тариқасида берилди. Жорий йилда ушбу кўрсаткич 3 миллион сўмдан ортиқ бўлишга кўтилмоқда. Чунки 723 гектар ердан 2118 тонна хосил олинди. Ўйиллик режа ошириб урдаланди. Етиштирилган хом ашё асосан агрегатлар ёрдамида йиғиштирилди.

Қолган 6 та бўлим деҳқонлари ҳам бўлим марказлари муваффақиятларга эришди. Давлатга 14 минг тоннага яқин пахта етказиб берилди. Унинг 80 фоизи зангори кемалар бунеридан тўқилди.

1985 йилнинг бошидан совхозга Суронбой Умаровнинг шоғирдларидан бири, тадбиркор, ташкилотчи Х. Зайниев директорлик қилапти.

— Хўжаликда сарф қилинган ҳар бир сўмни имкони борича кўпроқ фойда келтириши ва кишиларнинг турмуш шароитини яхшилашга йўналтириш йўллари изланилмоқда, — дейди Хайридин Зайниев.

1987 йилдаёқ мактабларимиздаги бошланғич сифт ўқувчиларини бепул оқитишга киришилди. Бунинг учун ички имкониётлардан фойдаланилди. Ленинград вилояти хўжалиқларидан айирбошланг йўли билан зотдор гунаҳчилар олдди келинди. Ҳозиргача 800 бош сигирнинг ҳар биридан 3500 литр сут соғиб олинди.

Биз ижтимоий соҳага ҳам алоҳид эътибор беряпмиз. Зарафшон дарёсига туташ қалъимиз Навоийр қишлоғидан қондорларга 22 километр узунидаги табиий газ ўтказилди. Тоза ичимлик суви билан таъминлаш мақсадида 180 минг сўмга қурулурлар келтириб етирилди. Ушбу бўлимда ҳаммом, туртинчи бўлимда янги мактаб биноси барпо этилди. Барча

ўқув даргоҳлари марказлашган иситиш қурулурларига уланган. Бундан ташқари ишчилар учун 28 та уй бунёд этилди. 5 ва 6-бўлимларда чойхоналар фойдаланишга топширилди арасасида турибди. Қишлоқ йўлларини асфальтлаш мақсадида бир йилда 340 минг сўм сарфланди. Шахсий томорқаларни ривожлантиришга ҳам эътибор берилмапти. Шу йилнинг биринчи ярмида 27 бош қорамол, 108 бош қўча, 254 бош қўй, 351 тонна дағал хашак, 25 тонна беда сотилди. Кейинги 1—2 йил ичида қариб 1200 кишига уй-жой қуриш учун ер ажратилди.

«Нарпай»да маҳсулотни қайта ишлаб даромаднинг кескин ошириш йўлида дастлабки оидмлар ташлашпти. Бухоро тўқимачилик комбинатидан 2 та агрегат келтириб хўжалик пахта заводида момик чеки қурилди. Ҳозирги кунда кўпгина хонадорларда гилам тўқиш йўлга қўйилган. Яқин орада уларни ягона цехга бириктириш режалаштирилган.

Хўжалик раҳбари қуриш материаллари тақсимида муаммолари, унинг олдини олиш юзасидан қандайдир чоралар қўйилганлигини сўзлаб берди.

— Утган йили Горький вилоятидаги Абрамов номли жамоа хўжалиги билан 430 минг сўмлик қурилиш материаллари олиш учун шарт

нома тузиб қўйгандик, — дейди у. — Дастлаб 24 вагон ёғоч-тахта олдик. Лекин бу йил алоқа усайиб қолди. Ўйлашмики, республикамиз билан Россия ўртасида иқтисодий ҳамкорлик шартномаси имзоланганлиги бу борада катта ёрдам бўлади. Бундан икки йил муқаддам 3 гектар майдонга терак қаламчалари ўтказилди. Ҳозир уларнинг ри вожи яхши. Ҳисоб-китобларга қараганда 1 гектар теракзордан йилга 40—50 минг сўм даромад қилиш мумкин. Йилга 1,5 миллион дона пишқиғи ишлаб чиқарадиган заводимиз бор. Унинг қувватини 10 миллион донага етказмоқчимиз.

Мустиқил жумҳуриятимизнинг қўнғиллик хўжалиқлари сингари «Нарпай»нинг ҳам асосий даромад манбаи пахтадир. Унинг харид нархи 50 фоизга оширилганлиги, 11 фоиз фойдадан олинган солиқлардан халос этилганлиги, режадаги маҳсулотнинг 5 фоизи, ҳамда ортиқча етиштирилганнинг ҳаммасини сотишда эркинлик берилганлиги деҳқонларни янада руҳлантирди.

Авалги шуҳратни тиклаш, иқтисодиётни юксалтириш, одамлар манфаатларини ўйлаш борасида хайрли ишлар амалга ошириладиган экан, меҳнат аҳли эртанги кундан ташвишланмаса ҳам бўлаверади.

О. ХУЖАЕВ.
Навоий райони.

Маҳаллий кенгашлар бундай моллар ишлаб чиқарилишини мунтазам равишда назорат қилиб туришди.

— Бу билан сиз вилоятимизда одамларга зарур бўлган барча молларни ишлаб чиқариш мумкин, демократик сиз. Ҳозир бундай қилиб бўлмайди. Чунки Совет Иттифоқидек улкан бир мамлакат ўз эҳтиёжини ўз кучи билан қондира олмапти.

— Йўқ, албатта, биз бунинг жуда яхши тушунамиз. Талаб тобора кучайиб бораётган бир пайтда — уни қондириш учун бошқа жумҳуриятлар ва вилоятларни жалб этишимиз. Бу йўналишда янгичасига иш олиб бораёмиш. Керамлик молларни алмашиш юзасидан битим тузишимиз, бевосита алоқа ўрнатилишимиз. Вилоятимиз шў мақсада Чимкент, Омск ва Кемерово вилоятлари, Олтой ўлкаси билан шартномалар имзоланди.

Биз улардан дон, қартошка, гўшт маҳсулотлари, ёғоч, дурдоғорлик материаллари ва бошқа қўллаб моллар олаёмиш. Булар аҳолига ҳам қишлоқ хўжалик, ҳам саноат маҳсулотларимизни уларга етказиб бераёмиш. Масалан, биз ҳозирнинг ўзида Омскдан 8915 тонна қартошка, 733 тонна гўшт маҳсулоти, Кемероводан минг тоннага яқин қартошка, 5,2 минг куб метр ёғоч, Олтойдан 300 тонна гўшт маҳсулоти, 118 бош от, 118 тонна пишлок, 33 тонна сарёғ ва бошқа қўллаб маҳсулотлар олдик. Шартномаларда, шу

нингдек консерва саноати қўшма корхоналарини тузиш ҳам назарда тутилган.

— Хоржий фирмалар билан ҳам алоқа қиласизми?

— Бу ишга ўтишдан ортиқ қорхона жалб этилган. Бу, албатта, ҳам, лекин ишлар давом эттирилмоқда. Маҳсулот етказиб беришларга валюта нисбатан қамглиги сабабли ишимиз унча қўрқмай турибди. Шу сабабли кўпгина корхоналар ўз маҳсулотларини алмашишга ҳаракат қилишпти.

Бу йил бизда Германия, Австралия, Америка, Туркия ва бошқа хоржий фирмалар билан биргаликда 17 та қўшма корхона тузишда ва улар ишлаб турибди.

Тошкент ишбилармонлар учрашуви ташки иқтисодий алоқаларни ривожлантиришда катта туртки бўлди. Биз бир қанча хоржий фирмалар билан олиб бориладиган ишларнинг режалари юзасидан ҳужжатлар имзоланди, бешта қўшма корхона тузиш учун розилик берилди.

— Ҳўш, олдида бизни нималар кутяпти!

— Яқин йиллар ичида ҳамма нарса исига тушиб кетади, яшаш осон бўлади дейиш қийин. Лекин бозор тузилмаларининг ҳаммаси ишга тушиб қилинган бўлиб қолганлиги нафас олтишимиз мумкин. Биз ҳозирча бозор бўёғасида турибмиз. Иқтисодий фаолиятнинг янги шаклларига ўтиш энгил деб ким ҳам айта оларди!

ХАЙРЛИ ТАДБИРЛАР

Жалолқудуқ райондаги «Галабин» 30 йиллиги жамоа хўжалигида меҳнатчиларни ижтимоий ҳимоялаш, ночор аҳволдаги оилаларга амалий ёрдам кўрсатиш ва оstonадаги қиш мавсумига тайёргарлик ишлари натамунали йўлга қўйилган.

Хўжалик раҳбарининг одамхўшлиги, ҳар бир меҳнаткаш қўнғилга йўл топа билиши ишлаб чиқаришда ҳам, ижтимоий ҳаётда эришилмаган муваффақиятларда ҳам асосий омил саналмоқда. Бу ерда буювчисини йўқотган оилаларга озиқ-овнат, қурилиш материаллари хусусида ёрдам бериш биринчи галдаги вазифа саналаётган.

— Ҳозирча шундай оилалардан 38 тасига ўн икки минг сўмликдан эъёд ёрдам кўрсатдик. — Дейди хўжалик бошқаруви раиси Абдуваҳоб Асроров. — Асосий мақсадимиз. Бозор иқтисодиёти шароитида аъзоларимизнинг қоринини тўқ, устини бут қилиш. Бундан ташқари уларга унумли меҳнат қилишлари учун шароит яратиб беришдир. Токи, деҳ-

қон майда-чуйда ташвишлар билан район, шаҳар марказига қатнамасин.

Ҳар бир оиллага 150 килограммдан бугдой, 200 килограммдан арпа тарқатдик. Аҳоли чорваси учун 43 минг сўмлик ем, озуқа арзон баҳода сотилди. Айни пайтда меҳнат аҳли 3 та чойхона, ҳаммом, қаракхона, оёқ кийимлар ва таъмирлаш устаноналари хизматидан фойдаланмоқдалар.

Бундан ташқари халқ ҳунармандчилиги цехлари, автосервис, гишт пишириш цехи, ноивойхона, тегирмон, соатсозлик каби 15 дан ортиқ кичик корхоналар ҳам улар ихтиёрида. Жамоада йилга 3 миллион банка консерва ишлаб чиқарадиган цех, обжувоз қўрилишлари якунланмоқда...

Кўриниб турибдики, хўжаликда аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, ишчиларга барҳам бериш йўлида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу эса бугунги куннинг энг долзарб муаммолари эканига шубҳа йўқ.

А. АЗИМОВА.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ. Ёрдамчи хўжаликлар қони фойда эканлигига бугун ҳеч ким шубҳа билдирмайдик. Қосонсой пахта тозалаш заводининг жамоаси 1990 йили 25 бош қорамол сотиб олиб, ёрдамчи хўжалик ташкил қилган эди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтгани йўқ. Улардан қорхона ишчиларини сут-қатик билан таъмин қилишга етадиган миқдорда сут соғиб олинмоқда.

Ширинжон Баратова ёрдамчи хўжаликда ситир соғувчи бўлиб ишлайдик. У шу кунгача говмишларидан 6.600 литр сут соғиб олди. Салқин қуз қуналари бошлаганига қарамай ситирлар сутни қамайгани йўқ, жониворларнинг ҳар бири 8—9 литрдан сут бермоқда.

СУРАТДА: ситирсоғар Ш. Баратова.

У. ҚУШВОҚОВ олган сурат.

ҚИСҚА

ХАБАРЛАР

Ирригаторлар учун қизгин диллар бошланди — деҳқонлар ҳосили йиғиштириб олинган даладарини улар ихтиёрига беришди. Насос станциялари, қудуқлар, суғориш шохобчалари ремонтини бошлаб юборган «Андижонремвод» ишлаб чиқариш бirlашмасининг меҳнатчилари бу имкониётдан фойдаланиб, энг шимариб ишга тушдилар. Шу кунларда вилоятда юздан ортиқ қудратли экскаваторлар коллекторлар ҳамда каналларни тозалашда, сув ўлчовчи қурилмалар текширишдан ўтказилмоқда. Тўғонлар таъмирланмоқда, сувни тежашга ёрдам берадиган технологиялар жорий этилмоқда. Шу мақсадда йил охирида 118 километр ўзунлиқтаги каналларга бетон эткизилди, қариб 2 минг гектар ерда ағилулар шланглар ҳамда қўшма сув қурувлари ётирилди.

Термиздаги «Дўстлик» жамоа хўжалигининг меҳнатчилари хўжалик жамғармасидан ўзлари уйда парварши қилаётган жониворлар учун 193 тоннадан қўпроқ хилма-хил ем олишди. Сомон, пичан ва бошқа ем хашаклар шулар жумласидандир. Жамоа хўжалиги бошқаруви хонадорларга жониворларни етказиб бериш мажбуриятини ҳам ўз зиммасига олди. Маҳаллий деҳқонлар йил бошидан бери хўжаликдан 200 тадан қўпроқ қўй, қариб 3 минта парранда, бир неча новвос ва ситир сотиб олишди.

Қорақўл районидаги Карл Маркс номли жамоа хўжалигида ишчилар сони бир йўла 60 киши қамалди. Бу ерда хўжалик Пенза тикувчилик фабрикаси билан тузган шартнома асосида газ-корхона бўлими очилди. Фабрика мутахассислари ускуналар етказиб беришди, андозалар ва материаллар юборилмоқда, жамоа хўжалиги ишчиларининг соғлиги уларга яхши тайёргарлик кўрсатишган. Токайгача лоқайиллик, масъулиятсизлик давом этади!

Вазирлик тузилмасида кенг имкониятларга, катта куч-қувватга эга бўлган йирик қурилиш ташкилотлари бор. Аввало улардан қўпроқ фойдаланиш керак. Ширкатлар билан эса ҳалол, тўғри муносабатлар ўрнатиш, аниқ ҳисоб-китоблар олиб бориш лозим.

Ҳайрат мақлисида тартибсизликларга жавобгар бўлган бир қатор ўртоқларга тегишли интизомий ва жазо чоралари қўрилди. Шунингдек барча вилоятлар деҳқончилик-саноат уюшмалари ҳайъатларида ушбу масалани ишлаб чиқиш топширилди.

(ЎЗАТГ).

БУГУННИНГ МУАММОСИ

Дўконларнинг пештахталари бўм-бўш. Бунга одамлар ҳам қўнғил қилишган. Мадомки шундай экан, бундай ҳолатни оқлаш ёки қай даражададир изохлаш мумкин эмаслигини. Бироқ, бундан одамларга енгил бўлмайди, албатта, ҳар қалай...

ЎЗАТГ мухбири Пўлат Нишонов Тошкент вилоят иқтисодий комитети саноат бўлими бошлиғи Е. ТУРСУНОВ билан ўз суҳбатини ана шундай мулоҳазадан бошлади.

— Ҳозирча пайтда мамлакат халқ хўжалиги издан чиққан бир пайтда нима ҳам қила олар эди? — деди Екуб Турсунов. — Хўжалик алоқалари узилган, пулниқин қадри йўқ, шартномалар бажарилмапти.

Натижада Тошкент вилояти саноати режаларини бажармапти. Шу йилнинг атиги 9 ойи ичида 84 та корхона 658,8 миллион сўмлик маҳсулотни кам етказиб берди. Саноат маҳсулотларининг энг муҳим 42 тури бўйича ишлаб чиқариш ўтган йилга нисбатан пасайишга кўтилмоқда. Пулват ва прокат, қишлоқ хўжалик машиналари, гилемлар, ўсимлик ёғи, қопбаса ва қандолат маҳсулотлари шулар жумласига киради.

— Ҳудди ана шу нарса оддий ҳаридорларни ташвишга солмоқда. Бу уларнинг бошига битган бўла бўлди. Бизни пулват ва прокат ишлаб чиқариш унчалик қизиқтирмайди.

— Ундай деманг, халқ хўжалигининг барча тармоқлари

бир-бири билан боғлиқ кетган. Мана сизга оддий бир мисол: прокат берилмаса қишлоқ хўжалиги машиналари ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик машиналари бўлмаса ҳосилини охиригача йиғиштириб ололмайди. Натижада озиқ-овнат қўнғилларининг пештахталари, қарабасизки, бўм-бўш бўлиб қолибди.

— Бунга ашёвий молларни ҳам қўшаверинг...

— Мутлақо тўғри. Чунки вилоятимиздаги икки юзта корхонадан 179 таси халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаради. Металл, ёғоч бўлмаса, уларни қандай ишлаб чиқариш мумкин... Ҳозир нималар етимишганлигини айтганда бўлмас, бутун бир рўзнома сифатини эгаллаш мумкин. Шундай қилиб бу йил 66 та корхона халқ истеъмол моллар ишлаб чиқаришини қамайтириб юборди, бу эса 395,1 миллион сўмни ташкил этади.

— Вилоят иқтисодий комитети ана шу салбий жараёнларни рўйхатла олиш билангина шу-

ғулланамиз! Бирорта чоратадбир қўрасизми?

— Ҳаракат қилмаймиз. Кейинги вақтда аҳолини бирмунча барқарорлаштиришга эришдик. Саноат корхоналарини ижарага ўтказилди, давлат мулкни хусусийлаштириш борасида муайян қадамлар ташляпмиз. Айни вақтда аҳолининг кам таъминланган табақаларини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш юзасидан тадбирлар ҳам қўр-япмиз.

— Тўғри, буларнинг ҳаммаси керак. Лекин одамларга энг аҳало арзон нархлардаги моллар зарурдир. Мадомки давлат саноати ҳозирча бозорини тўлдиролмаётган экан, бунинг бошқа йўллари излаш лозим.

— Биз шундай қилаёмиш. Бугун вилоятимизда юзга яқин кичик корхона, қариб ўн юзта кооператив халқ истеъмол моллари ишлаб чиқармоқда. Итиримадан ортиқ район ва шаҳар саноат комбинатлари тузилиди. Улар тикувчилик буюмлари, бинокорлик материаллари чиқармоқда, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаб, қайта ишламоқда. Ҳозир пўстинлар, мўйна буюмлари ишлаб чиқариш учун тай-яргорлик қўрилати. Хонатас тўқиб ва бошқа қўллаб халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш бошланди.

ҚИШЛОҚ ИШНИНГ ҚИЙИҒИ

сўм ўтказилган. Бу ишда эса 17 минг сўм ҳақ эъёд этилган. Ташкиллаш жоний, таъмирлаш ишлари лойиҳа-смета ҳужжатларисиз амалга оширилган. Бундан ташқари «Жулдиз» ширкати йўллари таъмирлаш бўйича қилган ишлар ҳақими 6 минг сўм миқдоридан ортиқ қўрсатилган. Ушбу хўжаликда намуноман иш қилинмаган. Хўжалик «Ударник» ширкати қурулган тармоқларини таъмирлаб бериш учун 88,3 минг сўм тўлаган, лекин бунда ортиқча ҳақ ва иш ҳажмларини ошириш 13,5 минг сўмни ташкил этган. Бошқа ширкатлар билан муносабатларда ҳам шундай тартибсизликлар бўлган.

Юлнус Фучин есмил давлат хўжалигида (директори Э. Ибодосов) соёиқ директор У. Холбоев раҳбарлиги пайтда рақат 1990 йилда сут-товар фермаси бун марта таъмирланган, уч минг харажатлари 120 минг сўмни ташкил этган. «Севан» ширкати йўллари таъмирлаб берганига 90,7 минг сўм тўлаган бўлса, назоратли ўлчов вақтида ишлар ҳақими 6,5 минг сўмлик эъёд қилиб қўрсатилганлиги аёнлашди. Хўжалик 1989 йилнинг сентябрида дала шийпонларини таъмирлаш учун «Универсал» ширкати 57,7 минг сўм ўтказган, бунда иш ҳажмидаги 10,8 минг сўмлик ошириб ёзишга йўл қўйилган. Умуман, бу ерда бажарилмаган ишлар 17 минг сўмликдан қўпроқни ташкил этди.

«Феруза» ширкати билан маънақхўори урун олди сотишдан Улунбег номли давлат хўжалиги 36,8 минг сўмлик зарар кўрган.

Ширкатлар билан ўзаро ҳисоб-китоблардан шунга ўхшаш тартиб бузилганлар Мирзачўл районидаги «Тошкент», «Ўзбекистон», «Партия XXIV съезди», «Партия XXIV съезди» районидан Охунбобоев номли давлат хўжаликларида ҳам рўй берган. «Тошкент» давлат хўжалиги (директори Х. Қурақбоев) марказий устакхонасини тўбдан таъмирлаш учун 1990 йил декаб-рида 9,7 минг сўм ўтказган. Маълум бўлишича, бу ерда умуман иш қилинмаган. Хўжалик «Ударник» ширкати қурулган тармоқларини таъмирлаб бериш учун 88,3 минг сўм тўлаган, лекин бунда ортиқча ҳақ ва иш ҳажмларини ошириш 13,5 минг сўмни ташкил этган. Бошқа ширкатлар билан муносабатларда ҳам шундай тартибсизликлар бўлган.

«Ўзбекистон» давлат хўжалиги маъмурияти 1990 йилнинг 3 апрелида «ЭКО» ширкатига вақтинча ёрдам сифатида 35 минг сўм ўтказган, бироқ бу маблағ ҳазиргача қайтарилмаган. Хўжалик «Калин» ширкатига қасалхонанинг даволаш корпуси ва охионасини тўбдан таъмирлаш учун 18,3 минг сўм тўлаган. Текширишда бажариш ишлар 5,8 минг сўмлик ошқича қўрсатилган бўлиб чиқди. Ёки сут-товар фермасини ободонлаштириш учун 1990 йилнинг 27 мартада «Бинокор» ширкати 6 минг сўм ўтказилган. Аммо ширкат шу кунгача бирон бир иш қилмаган.

«Партия XXIV съезди» давлат хўжалиги (директори Сафаров) 1989—1991 йилларда 15 та ширкат билан жами 284,3 минг сўмлик шартномалар тузган. Мухосиблик ҳужжатлари текширилганда ва назорат ўлчовлар ўтказилганда 71,5 минг

сўм миқдоридан қўнғил ёзиш ҳамда иш ҳажмларини ошириб қўрсатиш бўлганлиги аниқланди. Шунингдек, тегишли ҳужжатларисиз «Эрикан», «Восход», «Дружба» ширкатларига 25 минг сўм тўланган. «Бинокор» ширкати мақтабин таъмирлаганлиги учун берилган 5,7 минг сўмнинг 4,9 минг сўми қўнғил ёзилган ишнинг ҳақи бўлиб чиқди.

Охунбобоев номли давлат хўжалигида (директори А. Элумуродов) 5 та ширкат бажарган ишларнинг ҳажмлари 73,4 минг сўмлик миқдорда оширилган.

«Семхолок» вилоят ишлаб чиқариш бirlашмасига қарашли Пахтакор районида хўжаликларида ҳам ширкатлар билан ҳисоб-китоб қилишда шундай тартибсизликларга йўл қўйилган. Акмал Икромов номли давлат хўжалиги томонидан 1989—1990 йиллар мобайнида таъмирлаш ишлари учун 17 та ширкатга 797 минг сўм тўланган. Хўжалик раҳбарини амалдаги низомии бузган ҳолда лойиҳа-смета ҳужжатларисиз, автомобиль йўллари совилаш ва ободонлаштириш учун ширкатлар билан 650 минг сўмлик шартномалар тузган. Аниқланишича, қўрсатилгандан 478 минг сўмлик ҳажмида иш амалга оширилмаган. Бундан ташқари бажарилмаган таъмирлаш ишлари билан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бўлими тадбирлар учун Тошкент шаҳридаги «Поиск» ширкати 67,9 минг сўм ўтказилган.

«Пахтакор» (директори С. Қирғизбоев) ва «Самарқанд» (директори А. Туробоев) давлат хўжаликларида назорат ўлчовлари натижа-сида қилинмаган ишларни қўнғил ёзиш тегишли равишда 20,7 минг ва 32,8 минг сўмлик эканлиги маълум бўлди.

Ўтказилган текширишлар хўжаликларнинг раҳбарлари ширкатлар билан ўзаро ҳисоб-китобларда давлат маблағларини сарфлаш борасида ўзаралик берилган мустиқиллик ҳуқуқини, эркинлигини сунистеъмол қил-ётганликларини қўрсатмоқда. Вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси (раиси Н. Умаров) тафтиш хизмати ҳодимлари ўз раҳбарларининг назорат ўрнатилма

Беруний мукофотиға номзодлар

ПУШТАГА ЭКИШ САМАРАСИ

Республикада пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

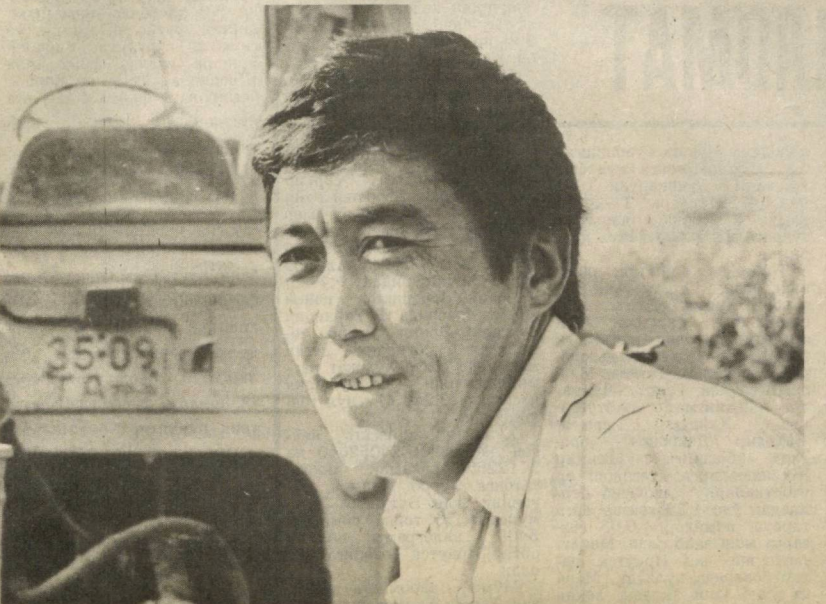
Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Ушбу ҳафтада «Хўжақент» давлат хўжалигида пахта ҳосилдорлигини оширишда фан-техника ютуқларини кенг қўлланганини тасдиқловчи қатор намуналар бор. Бундан бири — «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Серикбой Баратбоев Бўстонлиқ районидagi «Хўжақент» давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди. У оддий касбининг 13 йилдан бери шарафлаб келмоқда. Техника ихлосманди ўзининг ҳалол меҳнати билан хўжалик ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшаётган.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИДАН

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси Ўзбекистон ҚХФнинг фанлари академияси, ҳақиқий аъзолиги академик ва мухбир аъзолигига номзодлар рўйхатини эълон қилмоқда. Улар илмий-тадқиқот муассасалари, олий ўқув юрталари, деҳқончилик-саноат мажмуи корхоналари ва ташкилотлари, давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси раёсатининг «Правда Востока» ва «Ўзбекистон овози» рўзмоналарида 1991 йил 10 ва 17 октябрда босилиб чиққан хабарномасига асосан кўрсатишган.

ЎЗБЕКИСТОН ҚХФНИНГ ФАХРИЙ АКАДЕМИЯСИГА НОМЗОДЛАР

Исмаилов Махмуд — Ўзбекистон Республикаси қолхозлари деҳқонлар кенгашининг раиси, Тошкент вилоятининг Янгийул районидagi «Коммунизм» қолхоз раиси, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган пахтакор, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати.

Мадриков Абдушариф — қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди, Хоразм вилоятининг Хи ва районидagi Фрунзе номи қолхоз раиси.

Мамажонов Ҳамидхон — Ўзбекистон Республикаси Қолхозлар кенгашининг раиси, Наманган вилоятининг Наманган районидagi «Ленинград» қолхоз раиси, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими.

Сулaimонов Пулат — Бухоро вилоятининг Қониқхон районидagi «Шофиркан» совхоз директори, СССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими.

ЎЗБЕКИСТОН ҚХФНИНГ ҲАҚИҚИЙ АЪЗОЛИГИ (АКАДЕМИКЛИК)ГА НОМЗОДЛАР

ПАХТАЧИЛИК, УСМИЛКИШУСЛИК ВА МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК БУЛИМИ

Ғўзани парваришlash технологияси
Аҳмаджонов Маматхон Аҳмаджонович — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Зокоров Абил — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Ғўза селекцияси ва генетикаси
Абдуллаев Абдуллоев Абдуллоевич — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

Жалилов Остон — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

Иброҳимов Шукр — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Семонгулян Наталья Григорьевна — биология фанлари доктори, профессор.

ДЕХҚОНЧИЛИК, МЕЛИОРАЦИЯ, СУГОРИШ, УСМИЛКИШУСЛИК, КИМЕЛЛАШ ВА ХИМОЯ ҚИЛИШ

Пахтачиликнинг кимёлаш
Зокоров Тоҳиддин Солиқович — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Исмаилов Махмуд — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Исмаилов Махмуд — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Исмаилов Махмуд — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Самиев Хотам — биология фанлари доктори.
Чигит физиологияси ва биомеханикаси
Азизов Рашид — биология фанлари доктори, профессор.

Валихон Мусхон Набинович — биология фанлари доктори, профессор.

Раҳмонов Саидқабар — биология фанлари доктори, профессор.

Шодмонов Рустам Қулмуродович — биология фанлари доктори, профессор.

Картошка селекцияси ва уруғчилик
Абдураҳимов Динамат Тўхтаевич — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Озуқ таъминоти
Масинов Игорь Всеволодович — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Тошпулатов Жамолдин — биология фанлари доктори, профессор.

Ҳамдамов Исхон — биология фанлари доктори, профессор.

ДЕХҚОНЧИЛИК, МЕЛИОРАЦИЯ, СУГОРИШ, КИМЕЛЛАШ ВА УСМИЛКИШУСЛИК ХИМОЯ ҚИЛИШ

Гидротехника ва агромелиорация
Духовний Виктор Абрамович — техника фанлари доктори.

Комбаров Орф Комбарович — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Раҳмонов Обид — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор.

Агроўрқончилик, мелiorация, сагитов Сарсенали Исмаилович — биология фанлари доктори.

Хоназаров Абдушукр Абдухалилович — қишлоқ хўжалиги фанлари доктори.

Усмилкиш хўжалиги қишлоқ (биология усули)
Авазжонев Мажд Хожимуродович — биология фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

Қасимов Фаварис Қодирович — иқтисод фанлари доктори, профессор.

ОЛАМДА НОМЗОДЛАР

МУНОЖОТ ЙЎЛЧИЕВА ПАРИЖДА

ПАРИЖ. (ТАСС мухбири Ирина Голубева). Кеча Париждаги шеърят уйда Ўзбек шеърят мумтози Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллигига бағишланган кеча бўлди. Шонли сана муносабати билан Францияда шoir асарларининг тўплами чиқарилиди. Ўзбек шоири Ҳамид Исмаилов адабиётшунос олим, профессор, шoir ва таржумон Жан-Пьер Балль ёрдамида Навоий шеърларини француз тилига ўғирди. Унинг раҳбарлигида «Аксон поэтика» адабий ойнасининг икки сонда анъанавий ва замонавий ўзбек шеърятининг бир қанча намуналар босилди.

Кечада аjoyиб ўзбек хонандаси Муножат Йўлчиева ўз маҳоратини намойиш этди. У ўзининг ёқимли овози билан залда ўтирган томошабинларни ҳайратга солди. Ўзбек чолгу асбоблари жўрлигида хоним қилаётган Муножат Йўлчиевани бу ерда ҳозир бўлганлар қизғин олқиллашди. Ғўзал ва ноёб овоз эгаси бўлган санъаткор саҳнада ўзини ниятсиз эркин тугатди, иқрор ва жоизаси билан томошабинларни раҳмат билан олқиллашди.

СЎНГГИ СОАТДА

БЕЛГРАД. Хорватиянинг можабо давом этаётган жойларидagi вазият тобора кескин шидоқмоқда, бу жойларда пиддатли жанговар ҳаракатлар давом этмоқда. Танго ахборот бошқармасининг хабар қилишича, Югославия халқ армияси билан Серб қўбғилчиларининг бўлиналари Дунайбўйи Хорватиясидagi Вуковар шаҳри марказини қуршаб олганлар. Хорватиянинг ҳарбий-лаштирилган бўлиналари шу ерда мустақим ўрнашган бўлиб қолган. Шаҳардаги барча стратегик муҳим жойларни армия назорат остига олган, унинг атрофидаги минимал ҳудудлар ҳам ўзи, ишғол қилиб турибди. Новаград корпуси қўмондонлигининг баёнотида қараганда, хорватларнинг отрядлари номлоғ аҳволда қолдилар ва уларнинг қуролли ташлашдан бошқа иложалари йўқ.

Бўйсундириш усуллари, аниқ мамлакатларга ёндашувдаги тафовутлар, Европа сисётидаги турли воқеаларга Кремлиннинг нуқтан назари билан боғлиқ бўлган муаммолар аниқсиз диққатга сазовордир.

ПЕКИН. Хусусий сектор Хитой иқтисодиётининг энг жўшқин ривожланиётган соҳасидир. ХХР давлат ҳисоб бошқармасининг бу ерда эълон қилинган маълумотларининг қаратилишича, ҳозир мамлакатда 100 мингтадан кўпроқ хусусий корхона бор, уларда 1,8 миллион киши ишлаб турибди. Шу йилнинг дastлабги 10 ойи мобайнида хусусий сектордаги корхоналар сони 35 фoнз қўйилди. Мутахассисларнинг таъкидлашича, янги тузилган компания ва фирмаларнинг 60 фoнзидан кўпроғи бевоқиф ишлаб чиқариш соҳаси билан ва фақат чорак қисми тижорат билан шуғулланибди. Аммо бундан — Хитойда иқтисодий тараққиёт умидлари фақат хусусийлаштириш билан боғланмоқда, деган маъно келтириш мумкин.

ВАРШАВА. Поляк олимлари билан тадқиқотчилари тарқатиб юборилган Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг ҳужжатларига қарата кириш имкониятини олиш тўғрисидаги масала ҳал этилишига жуда қизиқмоқдалар, биз ҳам маъмур ахборот манбаларидан фойдаланишни оsonлаштиришга ҳаракат қилаёмиш, деди Польша давлат ҳужжатларининг бош директори профессор Мариан Войцеховский ПАП ахборот бошқармасига. Биз собиқ КПСС ҳужжатлариданги материалларга зўр қизиқиш билан қараётганимизнинг сабаби маълум, деди Польша Фанлар академияси тарих илми бўлимининг раҳбари профессор Пётр Носовский. Айни ўша ерда Польшанинг ва Шарқий Европанинг тадқиқотчилари масалалар неча ўн йиллар давомида ҳал этиб келинди. У жойда Материаллар жуда кўп. Совет Империясининг бошқаруш восталари, социалистик лагер мамлакатларининг

(ТАСС).

И. ЭРГАШЕВ.

Шу йил 4 майда жамоа ҳужалигининг умумий йиғилиши бўлармиш деган хабар яшн тизилган тарқалди. Ҳамама ўша кунни раиснинг ишдан кетишини билган эди. Чунки ҳужалик раҳбари Гайбулла Бекмуродов ўз қилмишлари билан кўпчиликка отининг қашқасидек маълум эди. Вазият қалтислигини яхши билган раис ариза бериб, силлиққина ишдан бўша кетмоқчи эди. Худди шундай бўлди, ҳам. Умумий йиғилишда Х. Кенжаев, О. Боймуродов, О. Бурийбоёвларнинг вилоят партия кўмитасига ёзган шикоят хатлари текшириш ақлини ва раиснинг ишдан бўша қандай аризаси кўриб чиқилиши керак эди. Бироқ раис ўринбосари Носиржон Худойбердиев ўз бошига маломат ва тўхмат тошлари отилишдан беҳабар ҳолда ҳужаликда бўлаётган талон-торожликларни учинчи масала қилиб, йиғилиш кун тартибига киритмоқчи бўлди.

Ана ўшанда баъзи «йўгон»лар оғи куйган товундай пилитлар қилишди. Йиғилиш ҳайбатидан жой олган вилоят ва район раҳбарлари ёнига келиб, уларнинг қулонида аламлиларни пилитлардан қайтариб келишди. Шунданга Носиржон билб-билмай ари уларнинг қулонида қўйганини пайқаб қолди. Залининг ҳар жой-ҳар жойидан турли лўқмалар эшитилди: «Махсус текширувдан кейин бу масала кўриб чиқилсин», «Бу тақлифга қўйилмаймиш...».

Район партия кўмитасининг собиқ биринчи котиби Шовқиддин Мирзаев улар жонига оғир кирди ва таъкидлаш Носиржоннинг бола таъзирини берди.

Ўртоқлар менимча, раис аризаси билан биргаликда унинг муовини Н. Худойбердиевнинг ҳам ишда қолдириш-қолмаслигини кўриб чиқишимиз керак, деди у. (Йиғилиш қароридан).

Шундан қилиб Носиржон ҳам вазирадидан озод қилинди. Ўрта маълумотли, ҳужалик муҳандиси Шеркул Хушмуродов жамоа бошқаруvinнинг раис этиб сайланди. Жамоа ҳужалигининг намунавий Устави таллабларни бузилди. Уставада баён этилишича, умумий йиғилиш ва унинг кун тартиби бир ҳафта олдин жамоага маълум қилиниши, йиғилишда эса қолқозчиларнинг камиди учдан икки қисми иштирок этиши лозим. Акс ҳолда йиғилиш қарори қонуний кучга эга бўлмайди.

Бундан ташқари, меҳнат қонун қўлидаги мувофиқ ҳар қандай ҳодимага айбонли кўрсатилган ҳолда аввалроқ интизомий жазо чоралари қўйилган бўлиши, шундан кейингина ишдан бўшатилиши масаласи кун тартибига олиб чиқилиши мумкин эди.

Меҳнат қонунларига ҳилоф равишда вазирадидан бўшатилган Н. Худойбердиев айбонлигини изҳор этиб, ҳужалик касба уюшмаси кўмитаси раиси Қаршибой Ҳамидуллаевга ариза ёзди. У эса касба аъзо

сини ҳимоя қилиш ўрнига «Н. Худойбердиевнинг жамоамизда ишда қолдишига қаршимиз» деган уйдирма хат битилган варақага имзо тушдириб қилишди. Бу ҳақда ҳужалик бригадаси бошлиқлари Н. Товбоев, М. Жунашев, С. Ибодовлар, «Н. Ҳамидуллаевнинг тақлифини қабул қилишга виждонимиз йўл қўймади» деб ёзиб бердилар.

Шундан сўнг Носиржон ҳақиқат излаб район халқ судига ариза ёзди, суд унинг аризасини ҳолис, афғолича кўриб чиқиб, Н. Худойбердиевни ўз вазифасига тиклаш ҳақида адолатли қарор чиқарди. Ўзбекистон жумҳурияси номидан чиқарилган суд қарорини раис Ш. Хушмуродов бир қақага ол

эмассан» деб камсити бошлади.

Фермада вази 530 килограмм келадиган семиз кўк байтал бор эди, дейди низонома ёзган ферма бригадари Эргаш Жумаев, ветеринария врач Қодир Саидов, отбоқар Турғунбой Айнақулов, қоровул Хушбоқ Шодмоновлар. Раиснинг оғзаки буйруғига асосан фермага Эргаш Боймуродов деган шахс келди. У «Мана бу тоини олиб, ўрнига натта кўк бияни менга берасизлар, раис бошма-бошига алмаштиришга рози бўлди», деди. Бош зоотехник Талат Абдуллаев шундай буйруқ қилинганга гувоҳлик берди. Шу тарзда кўк бия фермадан кетди. Раиснинг таниши Эргаш Боймуродов фермага

нинг оғзаки буйруғи билан челақлаб сут бериб турган 275 килограмм вазндаги, 444-рақамли говмининг қилосига 3 сўм 50 тийиндан нарх қўйиб сўйиш учун пахта заводига бериб юборилди. Бозорда гўштнинг нархи 18—20 сўм бўлса, нега раис арзон гаровга мол сотди? Нега бу сўйилган мол гўшти жамоа ҳужалиги аъзоларига сотилмади?

Раис молия интизомини тез-тез бузайдиган қилиқ чиқарди. Жамоа ҳужалиги намунавий Уставининг 3-моддасида баён этилишича, вақтинча ёки масмурий ишларга жалб этилган фуқаролар ҳужалик аъзоларига қабул қилинмайди. Аммо бу ҳужаликда қилмиш, турар жойи, насби-жори номаълум 25 на

ланга яна 50 тонна дон етмайди, бош ҳосилот бригадаси ҳақида раисга сохта рапорт топириб, қўбўямачилик қилган, мукофотни нотўғри олишган, — деб ёзди бригада бошлиғи Н. Товбоев.

Яна мисол. Яқинда вилоят агросаноат уюшмаси тафтишчилари қишлоқ ҳужалик техникалари бутлигини йўқламадан ўтказиш, ҳисобхона маълумотларига таққослашди, ҳужаликда 92 дона ишга яроқли турли марказдаги қишлоқ ҳужалик техникаси ҳисобхона рўйхатидан ўтказилмади.

Бўёқлаш материаллари сотиб олиш ниятида ҳужалик ҳисобидан Олмалиқ шаҳридаги «Гигант» кооперативига 1990 йил 19 июнида 112 тўлон варақаси орқали 12.450 сўм пул ўтказилган. Афсуски, «Гигант» кооперативи эса ҳужалик билан муомала қилмасдан тарқатиб юборилган. Ҳужалик раҳбарлари энди шунча пулни ундари олмасдан гарантсиз юришибди.

Ўзбекистон. Президентининг «Қолқозчилар, совхозларнинг ишчилари ва қишлоқ жойларда яшовчи бошлар» қарорини асосий ёрдамчи ҳужаликларнинг янада ривожлантиришга оид қўшимча тадбирлар тўғрисида» фармони чиққанда «Қизил Октябрь» ҳужалиги

юк ташини ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш Тошкент дирекцияси бошлиғи Р. Воҳидовга етказилди. Шу кунлик дирекциянинг режалаштириш бўлими бошлиғи Лида Кудряшева «Қизил Октябрь», ва Карл Маркс номида ҳужаликлар адресига 18 вагонни Оқолтин станциясига жўнатишни таъминлади. Тўла мева ва сабзавот билан Россияга йўл олган бу пинҳона вагонлар сирини очилмаслиги мумкинми? Йўқ. Аммо, Сирдарё вилоят Кенгаши ижрокўми раисининг ўринбосари С. Мухторов раис учун имзо чекканлигини тан олмади.

Биз темир йўл бошқармасига бундай мактуб йўллаган эмасми, — деди Саид Олимжон Мухторов. — Вилоят ижрокўмининг фирмали бланкиси ва унинг тағдирга муҳр, имзо-чи?

Майли, бу хатнинг сохта ёки сохта эмаслигини аниқлайдиган ташиқлотлар топилади, албатта.

Хўш, «Қизил Октябрь» ҳужалиги адресига жўнатилаётган вагонларга махсуслотларни ҳужалик ўзи ортатиши ёки тасодифий шахсларми? Аслини олганда бу вагонларга жамоа ҳужалигининг ҳеч қандай дахли йўқ қўйилди. Бирок жамоа раҳбарлари бу тадбирни Туроб Алимовга юзлаб қўйишган. Хўш Алимовнинг ўзи ким? У ҳужаликдаги эски ҳаммомнинг мудир. Пилитчилик келса ҳаммом тақнаққ ёпиб қўйилди. Ҳаммом ишламаса ҳам унга маош тўланаверди.

Бу мавсумда Туроб Алимов ишни мева чайқовидан бошлади. Раис Ш. Хушмуродовнинг бевосита топириғи билан Эркин Ўсаров бригадирлик қилаётган боғдан 5.400 килограмм сархил олма узиди. 17 июнь кунни тракторчи Мурот Мусаев Оқолтин станциясига ташиб, вагонларга жойлаштириб берди. Аммо Туроб Алимов сир очилишдан чўчиб, «олмани Ворошилов район колхоз бозорига 60 тийиндан бригадир Эркин Ўсаров томонидан сотишди» деган мазмунда сохта ҳужжат расмийлаштириб ва ҳужалик кассасига 3.240 сўм пул топиришди.

Ҳужалик адресига келган дастлабки 24052610 ва 21122858 рақамли иккита вагонга Туроб Алимов, раиснинг ўғли Бутунбой Хушмуродов 56 тонна помидор, 5400 килограмм олмани ортиб Иркутск бозорига йўл олди.

Мўйал дармадаг қизикан Туроб Алимов энди бир варақайига тўртта-23264039, 221168488, 23691108, 22865349 рақамли вагонларнинг ҳар бирига 25 тоннадан тарвуз, узум ортиб йўл Иркутскка раваб бўлди. Ўша пайтда Иркутскда тарвузнинг қилоси 6 сўм, узум 19 сўм эди. У ҳама пулни ўз омонат жангармасага жўнатди, ҳужалик кассасига эса ҳемерми ҳам тушмади. Энг ғалатиси шунданки, «Қизил Октябрь» жамоа ҳужалиги адресига келган вагонларни Оқолтин темир йўл станцияси бошлиғи У. Тоғабоев, катта кассир А. М. Самухина сураб-суриштирмай ҳаммомга Туроб Алимовга бераверган. Улар мева-сабзавот ва полиз махсуслотларини республикадан четга чиқариш учун вилоят, район ижрокўи қўмиталарининг рухсатномасини, сотила ҳақиди ҳужжат олишни талаб қилмаганлар. Станция бошлиғи У. Тоғабоев жумҳурият Вазирлар Маҳкамасининг қарорини қўлоб равишда бузатганини нахотки тушуниб етмаган бўлса?

Р. МЕЛИБОВЕВ, Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

Меҳнаткашларнинг кийим-кечакка бўлган талабини қондириб мақсадида яқинда Яйпадаги улгуржи савдо корхонаси қошида тикувчилик цехи очилди. Корхонада эндиликда хилма-хил махсуслотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда.

СУРАТДА: илгор тикувчи Раънохон Рўзиматова иш устида.

У. ҚУШВОҚОВ олган сурат.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ КУРАШГА ЙЎЛЛАМА

СССР терма жамоаси ниҳоят мудоага эришиб, муҳлислар интизомини оқлади. Кунни кеча Кипрда ушбу мамлакат терма командасини 3:0 ҳисобида доғда қолдирган футболчиларимиз ўз саралаш гуруҳида биринчи ўринни эгаллаб, 1992 йили Швейцарияда ўтадиган Европа чемпионати финал босқичига йўлланмани қўлга кириштирди.

Ўйнинг биринчи қисмида О. Протасов ҳисобини очган бўлса, иккинчи бўлимда Юран ва Канчельскис галабани мустаҳкамлашди. Кипр футболчилари ҳам бўш келишгани йўқ. Улар бир неча қўлай вазиятларга эга бўлишди, лекин омадлари юришмай, тўпни дарвозага аниқ йўналтира билишмади. Шундай қилиб, СССР тер

ма жамоаси Италия, Норвегия, Венгрия, Кипр футболчилари билан икки йил давом этган баҳсини муваффақиятли янгулаб, ўз саралаш гуруҳида ғолиб бўлишди. Энди келгуси йили Швейцарияда футбол майдонларида ўтадиган Европа чемпионати финал ўйинларини сабрсизлик билан кутишимиз.

Ҳозирча финал босқичда қатнашадиган беш жамоа маълум. Булар Швеция, Голландия, Франция, СССР ва Англия терма командаларидир. Англиялик футболчилар, кунни кеча Познань шаҳрида Польша терма жамоаси билан ўйинни 1:1 ҳисобида янгулашди. Бу уларга 7-саралаш гуруҳидан финалга чиқиш имконини берди.

ШАХМАТЧИГА МУКОФОТ

Москвада шахмат бўйича мамлакат 58-оқч чемпионати ниҳосига етди. Швейцарча системада ўтган бу мусобақада 64 шахматчи иштирок этди. Уларнинг деярли ярми гротмейстерлик унвонига эга эди. Лекин бизнинг ва иккинчи ўринлар унвонини кичикроқ шахматчиларга насб этди.

Ереванлик мастер Арташес Минасян биринчи ўринни эгаллаб, чемпионлик унвонини ҳамда совринга тиклаган. «Лада» тоифасидаги автомобилни қўлга киритди. Боклулик халқаро мастер Э. Мамеджаров ҳам Минасян каби 11 имкониятдан 8,5 очко тўпладди. Бироқ у иккинчи ўрин билан кифояланишга мажбур бўлди, негаки унинг ўртача коэффици

циенти рақибиникидан пастроқ эди.

Санкт-Петербурглик гротмейстер Владимир Ефимини учинчи ўринни олди.

Парижда тезкор шахмат бўйича мусобақалар голландиялик гротмейстер Ян Тимман раёласи билан янгулашди. Қизғин шунданки, Тимман ярим финалда А. Карповни 2:0 ҳисобида етди, финалда эса жаҳон чемпиони Г. Каспаровни доғда қолдирди — 1,5:0,5.

Тезкор шахмат ўйинида ҳар бир рақибга 25 минут ажратилади. Бинобарин, тах-

тадаги вазиятнинг зудлик билан чамалаб, беҳато юриш қилиш бундай баҳсларда ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

Ҳоғуса

ЙЎЛДАГИ ФОЖИА

Авария оқибатлари тугатилди. Лекин автомобилна тейловоз билан тўқнашган Нукус-Тўртқўла йўли чеккасида ҳалигача мажарга чиқиб кетган автобус қолдиқлари етибди.

Авария шу йўлдан кесиб ўтмоқчи бўлган ҳайдовчи О. Давлатназаровнинг айби билан содир бўлди. Тергов унинг тафсилотларини ўрганмоқда. Уч киши ҳалок бўлди, автобус ҳайдовчиси ва икки йўловчи касалхонага етказилди. Октябрь ойининг охириг қўнлариди бу «кутилмаган ҳодисадан кейин бир қанча аянчли йўл-транспорт ҳодисалари рўй берди.

1 ноябрь кунни кечаси соат иккиларда Бухородан Тошкентга йўл олган автобус ҳайдовчиси Қаршидан келадиган КамАЗ машинаси билан тўқнашди. Автобус ҳайдовчиси М. Мўминов, КамАЗ ҳайдовчиси С. Лишков ҳалок бўлди. Автобусдаги тўққиз йўловчи касалхонага етказилди.

Учинчи ноябрь кунни Самарқанд ва Каттақўрғон йўли ораллида кетаётган автобус ҳайдовчиси В. Награ

манов унй бошқаролмай қолди. 26 йўловчи тушган машина ағдарилиб кетди. 8 киши жараҳатланди ва касалхонага етказилди.

Ўртасига кечки пайт яна битта авария содир бўлди, бахтли тасодиф туфайли одамлар қўрбон бўлмади. Худди ўша Самарқанд ва Каттақўрғон ораллида Э. Халқонов ҳайдаб бораётган «Запорожец» трактор билан тўқнашиб кетди. Машинадаги саккиз киши — катталар ва болалар жараҳатланди.

Ҳаётдан қўз юмган инсонлар қорини ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди. Йил бошидан бери йўл-транспорт ҳодисалари натижасида жумҳуриятимизга етказилган моддий зарар эса 87 миллион сўмдан ошиб кетди, — дейди давлат автомобил назорати жумҳурият бошқармаси бўлимининг бошлиғи милиция полковниги Г. Навазихин. — Йўл ҳаракати қондаларида риоя қилмаслик бундай аянчли воқеаларнинг асосий сабабидир.

Н. ШУЛЕПИНА, ЎзТАГ мухбири.

Мухаррир Н. ЕҚУБОВ.

ҚИЗИЛ ОКТЯБРЛИК ВАЛЛОМАТ

мади. У район суди қарорини бекор қилишни сураб вилоят судига мурожаат қилди. Вилоят судидаги ҳакамлар аризаларни текшириб, Н. Худойбердиевнинг устидан чиқарилган Сирдарё райоми халқ судининг 1991 йил 31 майдаги қарорини ўз кучида қолдирди.

Раис Шеркул Хушмуродов қонун доирасидан чиқиб, иккинчи маротаба умумий йиғилиш чакитириб, Н. Худойбердиевнинг ишга қўймаслик масаласини кун тартибига киритмоқчи бўлди. Афсуски, деҳқонлар бу гал раиснинг ниятини тушуниб қолди. Уч соатлик баҳсдан сўнг йиғилиш бирор қарорга кела олмади. Носиржон вилоят агросаноат бирлашмаси ҳодимлари касбаба уюшмаси кўмитасига мурожаат қилди. Узоқ текширишлардан сўнг вилоят агросаноат бирлашмаси ҳодимлари касбаба уюшмаси кўмитаси «Н. Худойбердиев ўз вазифасига тиклашиб, бекор қарордан даври учун иш ҳақи айбдор шахслардан ундириб берилсин» деган қарорини чиқарди. Бу қарорни ҳужалик касбаба уюшмаси аъзолари ўртасида ишлаб чиқиш Ворошилов район агросаноат бирлашмаси раиси Н. Раҳмонбердиевга топирилган эди. Лекин бирлашма раиси бу қарорни қолқозчилар ўртасида муҳокама қилмади.

26 июнь кунни Носиржон ўз курсисига ўтирди. Бироқ раис яна чора топди. 13 августдаги ҳужалик бошқаруvin йиғилишининг 12-сонли қароридан кўчирма: «Раис ўринбосари Н. Худойбердиев имзоси билан муомалага чиқадиган қирим-қизим ҳужжатлари ва ёншмалар этиб-борга олмасин, бу тартибни бузган шахслар бошқаруvin йиғилиш қарори билан тегишлича жазоланади». Ўша қарорнинг нусхалари ҳамма ҳисобдор шахсларга тарқатилди. Раис ўзининг бу ноқонуний ҳаракатлари билан яна Жамоа ҳужалиги уставининг 69-моддасини бузди. Бунинг устига раис ўз муовини Носиржонни «сен жамоа бошқаруvinнинг аъзоси

ташлаб кетган тоини тарозига чикарсак 220 килограмм тош босарди. Кўк бия билан тоиннинг вази фарқи 310 килограмм».

Раис билан учрашиб, бу антиқа айирбошлашнинг сабабларини суради.

Нима бўпти, — деди Шеркул Хушмуродов, Эргаш Жамоа ҳужалигини аъзоси. Унга от керак экан кўк байталини бошма-бошига алмаштириб. Правление қарори ҳам бор.

— От ва тоиннинг ўртадаги фарқини ким тўлайди? — Байталнинг ортиқча вазининг ҳар қилосига тафтишчилар 4 сўм 96 тийиндан бажо белгилашди, уни ферма мудир Э. Жумаев тўлайди, — деди раис.

— Ана холос, ҳалвонини ҳақим, калтакни етим ер эканда, — деди ферма мудир Э. Жумаев, — отни пулни буйруқ берган раис тўласин.

— Тафтиш бошлангандан кейин анча олдинги сана билан Э. Боймуродовни жамоага аъзо қилиб, от бериш тўғрисида сохта қарор чиқаришга сизни ким мажбур қилди? — суради Хушмуродовдан.

Раис жим. — Мана, кадрлар бўлимида берилган маълумотнома: Эргаш Боймуродов кўшн «Гулистон» давлат ҳужалигининг ишчиси экан.

Раис бу гал лом-мим демади. Биз «Гулистон» давлат ҳужалиги ишчиси Эргаш Боймуродов ҳузурига бордик, бошма-бошга алмаштирилган отнинг тақдирини сурадик.

— Байтал семизгина экан, сўйиб гўштини бозор нархида пуллаб юбордим, — деди Э. Боймуродов. — Бола-чақа, деб ўзининг ўтга ҳам, сувга ҳам ураркансан, киши...

— Бозорда бир килограмм от гўшти 15—16 сўм, хўш 4400 сўмни нима қилдингиз, балки раис билан «арра» қилгандирсиз?

— Яна сукунат.

— Яна бир қизик ҳангома, — деди кичик зоотехник Жумабой Ҳаваев, — Раис

фар киши пахта заводи раҳбарлари берган рўйхат асосида жамоага аъзо қилиб олинди. Сентябрь, октябрь ойлари учун 4.462 сўм пул тўлашди. Ҳужалик бош ҳисобчиси Ибодулло Қалибеков Базирлар Кенгашининг «Йитиқоқ худудиди хизмат сафарига юбориш қондалари тўғрисидаги» 351-қарори ва намунавий Уставнинг юқориди биз тилга олган 3-моддаси қондаларини бузди.

Ўтган йил 30 апрелда ҳужалик балансидаги 25.026 сўмлик турар-жой биноси бош ҳисобчига яшаш учун берилди. И. Қалибеков бинонинг охирида қисминини ўзбошимчалик билан бўзиб, ўрнига меҳмонхона қурмоқчи бўлди. Бузилган бинонинг қурилиш материалларини ҳужалик ҳисобига қирим қилган. Аксинча, ўзи бундан охирида учун ҳужалик балансида 6.976 сўм чиқариб ташлашди. Шундан кейин ҳам раис Ш. Хушмуродов бош ҳисобчига лом-мим демади.

Сабаби ноаниқ. Шундан кейин бош ҳисобчи Исроил Хушмуродов раис ҳузурига кириб «Норбой Товбоев бошқарма мажбуриятчилик бригадаси режадаги 42 ўрнига 46 центнердан дон, 5500 ўрнига 7500 центнердан жўхори лойис топириб, режани ошириб бажарди», деган рапорт топириди. Бунинг учун мутахассисларга мукофот беришни суради. 3 сентябрь кун бошқаруvinнинг 13-сонли қарори чиқарилди. Унда бош муҳандис Бокрид Мелибоев, касбаба уюшмаси кўмитаси раиси Қаршибой Ҳамидуллаев, бош ҳосилот Исроил Хушмуродовнинг ҳар бирига 330 сўмдан, бригадир Норбой Товбоевга 220 сўм мукофот берилсин, дейилди.

Қизқиб бош мутахассисларга ҳужаликнинг умумий қўрсаткичи якунига қараб мукофот ёзилмайдими? Ажаб! Мукофот сохта рапортларга ҳам берилаверган эканда. Аслида бригадани йиллик режа бажарилмаган эди.

«44 гектар майдондан режадаги 176 тонна ўрнига 125 тонна дон топирилган,

аъзолари чексиз қувонишган эди. Шу фармонга мувофиқ ҳужалик бошқаруvin 1991 йил 9—22 январь 1—3 рақамли «Томорча ажратиб тўғрисида» қарор қабул қилди.

Томорча ажратиб раиснинг ўғли, ер тузучи Бутунбой Хушмуродовга топирилди. Раиснинг ўғли эса томорқа олиш имтиёзига эга бўлган ҳужалик аъзолари Худойберди Тоғоев, Мавлон Қобилов, Ёлдом Дусмаев, Ҳайитмат Айтубаев, Ҳайдар Ўлжаев, Баходир Давронов, бригада бошлиғи Маъмир Жунашевларга тегишли ер участкалари ажратиб берилган ўзи 1,33 гектар ерга тарвуз, помидор, 0,65 гектар мош экиб олди. Махсуслотларни эса Иркутск шаҳар бозорига пуллади. Мана ёз ўтиб киш келди, лекин юқорида номлари тилга олинган фуқаролар ҳамон ер участкаси ололмаган сарсон саргардон.

Ҳужалик раҳбарлари ҳомийлигида жамоанинг айрим аъзолари мева ва сабзавотларни яширишча республикадан четга пуллашган «йўлга» қўйиб олинди. Ҳужаликнинг муҳри, раҳбарнинг имзоси битилган 3 июндаги 85 рақамли хат орқали мутасадди «Ўзлодоовшчиинром» концерндан Иркутск шаҳрига помидор жўнатиш ва у ердан ёғоч-тахта айирбошлаш учун иккита вагон суради. Юқори ташиқлотнинг рухсатномаси зудлик билан Иркутск темир йўл бошқармасининг режалаштириш бўлими бошлиғи Н. Эрматовга етказилди. Бу ердагилар яшн тизилганда иккита вагонни Оқолтин темир йўл станциясига жўнатилди. Бу ҳам камлик қилганидан халқ депутатлари Сирдарё вилоят Кенгаши ижрокўи кўмитасига яна вагон сураб мурожаат қилинди. Бу ердан эса ижрокўи комитет раиси ўрнига унинг ўринбосари имзо чеккан. 9 июль санаси билан «342-ПР» рақамли фирмали хат шилинчи равишда Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг

вагонларни кўриб турибсиз.

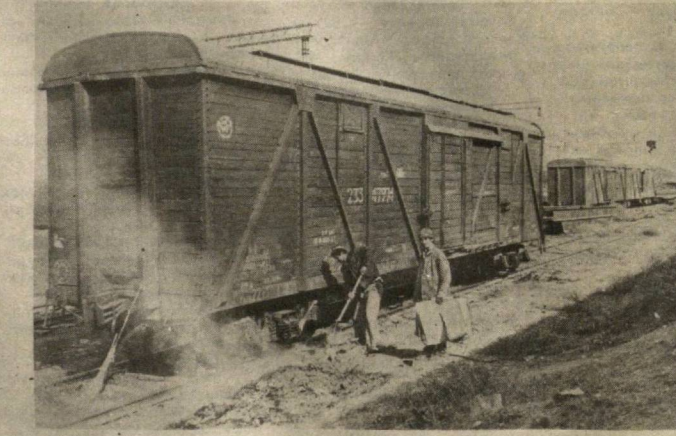
М. ҲАКИМОВ олган суратлар.

СУРАТКАШ

БОНГИ

Чиноз пахта тозалаш заводининг юк ортн-тушириш майдонига нохуш манзаранинг гувоҳи бўлди. Темир йўл изи яқинда тўқилган ахлат уюмлари. Улар тутаб ёнмоқда. Ана шу оловли жойга пахта толаси ортлган вагон келтириб қўйилган. Аянга билан пахта толаси ортлган вагон орасидаги масофа бир қадам. Қани бу ерда масъулият?

Ахир, бу темир йўл транспорт ва йиғидан муҳофазаланнш қонун-қондаси йўриқномасига мутлақо зид-ку! Завод худудиди мутасадди ўт ўчирувчилар қаёққа қарашаяпти? Қарандир

ишчилар келиб, темир йўл изи яқиндаги ўтин ўчиришга тутинган пайтда биз у

манзарани суратга олдик. Чиноз темир йўл станцияси қўнча пахта заводига ёндоқлари тешик, тахта-